



TALLINNA

POLÜTEHNIK

Nr. 22 (477)
XXIX aastakülg

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA.

Reedel, 16. juunil 1967



Ehitusmalevlased!

- soe riletus augustikuu küllmade ööde vastu,
- keha- ja jalavarjud sportimiseks,
- sama päevitamise ja suplemise tarvis,
- tantsuringad ja ka töötegemise jalaõud ja
- et meie teod kergemini ajalukku läheksid, siis fotoparaat ja kirjutustarbed.

Tantsusaalis peame maha oma maleva kõrgeima organi — üldkoosoleku istungi, kus päevakorras seisab:

- staabi aruanne ettevalmistusperioodil tehtud tööst,
- oma ustavuse kinnitamine maleva põhikirjale hääletamisprotseduuri abil ja
- eelseisva suve põhiprobleemide arutamine.

Pärast seda tõmbame selga paaradmündrid, läheme rongkäigus

läbi linna 16. oktoobri mälestus-samba juurde, kus toimub väikemüü. Edasi ootavad meid autobussid, autod, laevad. Ja kõige lõpul — kuskil Saaremaa või Hiiumaa põlluservale veetud silikaatellise hunnikud, mis ootavad tudengite kärmeld käsi, et nende abil majadeks saada. Põlluservast eemal loksab aga ahvatlevalt Läänemeri. Siin peasi — mitte lasta ennast eriti võluda tema kutsetest, sest mis näoga staap siis sügisel Teie vanematele otsa vaatab.

TOOMAS ETVERK,
EÜE komandör

* * *

Kõigi rühmade komandöride asetäitjad ja meistrid!
Lalendatud staabi kokkutulek toimub esmaspäeval, 19. juunil kell 18 Kohtu tn. 1, auditooriumis M-X.

Teisipäeval, 20. juunil sõidame me välja. Ees ootab suvi täis tõe ja selkusi.

Nimetatud teisipäeva hommikul kell kümme kogunevad malevlased J. Tombi nim. kultuuripaleesse, Salme 12 III korruse tantsusaali, hinges eürõõm ja teotaha ning käe otsas pamp, milles on muuhulgas

1. tualett-tarbed,

Mida teha fosforiidijahuga?

Kolmapäeval algas instituudi suure keemiaauditooriumis konverents «Oobolusfosforiidid keemiatööstuse toorainena».

Konverentsi avades märkis organisatsioonikomitee esimees prof. A. Aarna, et fosforiidijahu tootmine laieneb järjest, fosforiidijahu väetisena on aga väheefektiivne ja nõudmine tema jä-

rel väheneb. Kuigi rida teaduslikke instituute ja õppeasutusi tegeleb juba aastaid probleemiga, kuidas fosforiidijahu ümber töötada efektiivsemateks väetisteks, on tööstuslik juurutamine mitmetel põhjustel maha jäänud.

Konverentsi ülesandeks on üksikute fosforiidijahu ümbertöötamise meetodite (hapete kasutamise või termilised meetodid) võrdlus ja suunaandmine edasiseks tööks eesti ja kingisepa fosforiidide kasutamise alal.

Esindatud on konverentsil 30 organisatsiooni liikmeid, kes osavõtjaga. Kohale on sõitnud nii teadlased kui ka tehaste esindajad, fosforiidijahu valmistajad ja tarbijad, geoloogid ja agrokeemikud.

Päevakavas on 29 ettekannet (sealhulgas 4 ettekannet TPI mineraalväetiste ja söötade probleemilaboratooriumi töötajatele). Toimuvad ekskursioonid Maardu Keemiakombinaati ja Kuusiku Agrokeemia Laboratooriumi.

Konverents lõpeb homme.

E. AASAMÄE



Nancys Prantsusmaal korraldada rahvusvaheline üliõpilasteatrite festival. Esikohale tuli Helsingi ülikooli teater.

Oranis on esimest aastat tegevuses Alžeeria teine ülikool. Ole seitsmesaja noore õpib seal arstideks, õkonomistideks, pedagoogideks või teisteks spetsialistideks.

Pakistani valitsus kiltis heaks kõrgema hariduse arendamise programmi. Haridusminister Kani Anvarulhak teatas, et ulatoliku programmi koostamisest võtsid osa ka nõukogude spetsialistid. Minister märkis, et UNESCO võttis oma üldisesse rearvesse osa Pakistani kõrgeimat koolide asutamise kulusid.

Brasiilia üliõpilased jätkavad võitlust USA-ga sõlmitud rahvahariduse süsteemi «reorganiseerimise» kokkuleppe vastu. Ühtlasi nõuavad nad õpetamise parandamist ja õppemaksu kaotamist. Riigis leiavad aset Ameerika-vastased miitingud, demonstrotsioonid ja streigid.



Pildilt võib iga vähikki palja silmaga näha, et numbrid on ju tagurpidi. Pealegi vaadatakse sisse pikksilma peenemast otsast. Geodeesia praktikal teavad aga Anneli ja Elvi täpselt, miks numbrid on tagurpidi ning millal vaadata sisse okulaarist või millal objektiivist.

Professor Ilmar Öpik ja 50

Vähem kui kaks ja pool kuud tagasi ilmus «Tallinna Polütehnikus» artikkel, mis oli pühendatud professor Ilmar Öpiku valimisele Eesti NSV Teaduste Akadeemia korrespondentideks liikmeks noofüüsika alal. See oli ajalisel viimaseks suureks tunnustuseks homse juubilar aastakümnetepikkusele teaduslikule tööle. Teadupärast algas see koos nõukogude võimu kaaskehtamisega Eestis 1940. aastal. Uurimistöö TPI aspirantuuris katkes fašistliku Saksamaa kalleltungi tõttu Nõukogude Liidule.

Järgneva kahekümneaastase tööperioodi sisse on mahtunud kaks väitekirja (koos kahe teadusliku kraadiga muudugi), nelikümne kolm trüki avaldatud teaduslikku tööd, kuus teaduslikku nõukogu, kaks toimetuse kolleegiumi, probleemilaboratoorium üle 50 kaastöölise, seitse aspiranti ja palju muud.

Ometi on juubilar jätkunud ka mujale. Tema harrastustest kipub viimasel ajal esikohale pürgima spinninguvibutamise. Meie silmis on Ilmar Öpik vaieldamatult vabariigi kangeim harjusepüüdja. Oma külalistele ta vaatab ta näidata fotot «maailma suurimast» harjusest. Kahjuks puudub pildilt võrdlusmastaap püüdja enda isiku näol. Küll aga räägitakse tema kiindumusest harjusest ja sellest, et kord olevat ta kuuekilose havi tagasi visanud — pole teips harjus!



Sportiharrastusi on muidki. Suusatamises «teeb ära» kõigile noorematele kolleegidele kateedris, tennis saavat ta vastu ainult üks mees terve instituudi peale. Et terves kehas terve vaim pesitseb, seda võib ta demonstreerida bridžilaua taga.

Juubilar ei karda kriitikat. Kui nädal ilma vahejuhtumiteta möödab, ronib mees leilisauna lavale ja «kritiseerib» ennast ise mõne lõhnavahele vitsakimbuga. Arusaadavalt ei kannata teiste erialade mehed siis valla-päästetud soojahulka välja ja jäta lava spetsialistile.

Homme tähistab Ilmar Öpik oma viiekümne aastat sünnipäeva. Küllap siis räägitakse pikalt-laialt tema tööst-tegemistest. Ja kuigi «kogu see sekeldamine nii tühja asja ümber» on tagasihoidlikul juubilaril juba mitu korda kortse kulmude vahele sigitanud, lubagu ta veel kord oma suure kuumusega harjunud kätt suruda siras südamesoojuses, mis edukalt võistleb iga põlvkivil töötava küttekollega.

KOLLEEGID

Surume Priidul kõvasti-kõvasti kätt!

Sellest saab terve tosin aastat tagasi, kui Kalinini Rajooni Spordikooli trener Jaroslav Dudkini juurde tuli kõhnuke blond pois ja avaldas soovi korvpalli õppida. Juba esimestes tundides oli näha, et noorukil ei ole mingeid erilisi eeldusi, pealegi oli ta füüsiliselt kehvasti arenenud ja liialt tagasihoidlik. Varsti aga nägid trener ja treeningukaaslased, et pois oli midagi, millega ta teiste hulgas hakkas silma paistma. Priit oli nimelt väga järjekindel, ei jätnud vahele ühtegi treeningut, harjutas maksimaalse pingega. Poisile oli vähe sellest, mis ta treeningtunnis õppis. Tihti peale nähti teda tolleaegsel «Spartaki» väljakul Miitšurini tänavas üksinda pealeviskeid sooritamas.

rahvaste spartakiaadil. Selles, et Eesti meeskond võitis Gruusia ja pääses finaalturniirile, oli kahtlemata päris suuri teeneid ka TPI üliõpilasel. Tookord täitis Priit Tomson esmakordselt melatersportlase normi. Pärast seda arvat ja NSV Liidu noortekoondisse, sealt meie maa üliõpilaskoondismeeskonda. Priit harjutas nüüd rohkem ja sihikindlamalt kui kunagi varem.

Priit Tomsonil on kodus hõbe-medal, mille ta tõi 1965. aastal Budapestist, kus NSV Liidu üliõpilaskoondis saavutas universiaadi korvpalliturniiril teise koha. Olgu märgitud, et aasta varem tuli ta TPI meeskonna koosseisus Nõukogudema üliõpilasmestriks.

Eesti NSV ja NSV Liidu koondise liikmena on ta käinud Hiinas, Itaalias, Soomes, Tšehhoslovakkias, Saksa DV-s, Prantsusmaal, Ungaris, Tšiihis, Argentinas, Brasiilias, Puertoriikos, Kuubas ja Uruguais.

Priit Tomsoni auhindadekollektsioonis on viis Eesti meistri kuldmedalit, millele õige varsti lisandub veel üks, mis oma väärtuselt ületab kõik eelmised — maailmameistri «kuld».

Viimastest sündmustest, mis kinkisid meie instituudile tema ajaloos esimese maailmameistri, pole vist mõtet enam üksikasjaliselt rääkida. Kes on ajalehte lugenud ja raadiot kuulanud, teavad sellest imehästi.

Õige varsti surume Priidul kõvasti-kõvasti kätt ja soovime talle edu eelseisval rahvaste spartakiaadil, sellele järgneval universiaadil Tokios ja EM-võistlustel Tampere ja tuleval aastal olümpiamängudel Mehhikos.

Me usume Priit Tomsoni, sest ta on sihikindel ja midagi poleli juba ei jäta.

TPI KORVPALLURID

Ilmar Öpik mobiliseeriti Punaarmeele, kust ta valitsuse kutsel järgnedes läheb tagalasse evakueeritud tehaste energiabaasi looma. Peagi paistab noor insener silma nii soojusenergeetiliste seadmete projekteerimise kui ka soojuselektrijaamade montaaži alal.

Pärast Nõukogude Eesti vabastamist määratakse nüüd juba kogemustega spetsialist Põlevkivi- ja Keemiatööstuse Ministereiumi peaenergeetikuks ja alates 1948. aastast TPI soojusenergeetika kateedri dotsendiks.

LÕPETANUTE TEGEVUSEST

Eesti NSV Toiduainete Tööstuse Ministeeriumi Konstrueerimise ja Tehnoloogia Büroo nimi ei peegelda veel kaugeltki kõiki selle asutuse tegevussfääri kuuluvaid küsimusi. Bürool tuleb tegeleda veel projekteerimise, tehnilis-ökonomiliste kaalutluste, reklaami, pakendi kujunduse ja ettevõtete majandusliku tegevuse analüüsiga. See kõik nõuab spetsialiste väga mitmesuguse eriharidusega. Iga neljas büroo töötaja on kas TPI lõpetaja või õpib praegu seal. Nisugune erikaal töötajate üldarvust sunnib arvama, et «tipikad» määravad ka kogu KTB tegevuse suuna ja annavad talle «näo».

Vabariigi toiduainetetööstuse areng toimus seni nagu teiste tööstusharude (aparaadi- ja masinaehitus-, ehitusmaterjalide tööstus jne.) varjus, kuid nüüd osutatakse talle teistega võrdselt tähelepanu. See nõuab omakorda kiiremat selle tööstusharu arendamist, et likvideerida senine suhteline mahajäämus. Selleks tuleb meie bürool välja töötada projekte, rea ettevõtete rekonstrueerimiseks. Kõigi nende tööde tulemuseks on maitstva ja nägusa toodangu väljalaskmise tänapäeva tehnoloogia ja tehnika tasemel. Selle küsimusega tegeleb büroo suurim osakond — projekteerimisosakond 35 vastava ala spetsialistiga. Et projekteerijate arv pole meil eriti suur, on meie põhiülesandeks kitsaskohtade likvideerimine ettevõtetes — seega peamiselt tehaste rekonstrueerimised ja laiendamised. Uute suurte tööstusobjektide projekteerimine toimub üldreeglina Leningradi ja Riia vastavates erioorganisatsioonides. See aga ei tähenda sugugi, et me ei te-

gele üldse suurte objektide projekteerimisega. Neil päevil valmivad meie büroos Tartu uue leivatehase tööjoonised. Sellest kujuneb üks esimesi leivatehaseid Nõukogude Liidus, kus minnakse täielikult üle pidevale taignavalmistamise kiirmeetodile vedelate poolfabrikaatide kasutamiseks. Tehnoloogiliste protsesside juhtimine ja kontroll, samuti valmistoodangu laoseisu arvestus on välja toodud spetsiaalsetel tsentraalsetel juhtimiskilpidel. Leivatehas on määratud Eesti NSV Toiduainete Tööstuse Ministeeriumi katseobjektiks. Tänuväärse töö nimetatud objekt projektidokumentatsiooni koostamisel on teinud TPI kasvanud — konstrueerimisosakonna juhataja Avo Põdra, peaarhitekt Ants Kivi, elektrotehnilise sektori juhataja Uno Vaitmaa, santehnilise sektori juhataja Aare Virves, peakonstruktor Mati Raidma ja piljud teised.

Peale leivatööstuse ettevõtete projekteerimise tegeleme ka õlletehaste rekonstrueerimisega ning samuti piirituse- ja tärlisetehaste tootmisprotsesside täiustamisega. Eriise tähelepanu osaliseks on õlletehaste võimsuste tõstmise küsimus, sest lähematel aastatel peab õlletoodang oluliselt suurenema (eriti tumedate õllesortide osas). Meie projekti järgi on juba läbi viidud Saku Õlletehase linnaseosakonna ja kuivati rekonstrueerimine, käsil on Tartu Õlletehase linnaseosakonna ajakohastamine. Meie järgnevaks suuremaks tööks kujunebki Tartu Õlletehase rekonstrueerimine, mille võimsus peab vähemalt kahekordistuma. Järge ootab aga veel Tartu

Konservitehase ning Tallinna Liikõõri- ja Viinategase rekonstrueerimine, Salutaguse Pärmitehase tootmistöö üleviimne pidevale protsessile ja rida teisi huvitavaid töid.

Büroo konstruktorid töötasid välja NSV Liidus unikaalse pilutransportööri leivatööstustele, mis võimaldab täielikult mehhaniseerida ja automatiseerida tööd leivahoidlas. Tulevikus laieneb konstrueerimisosakond tunduvalt ja tema juurde luuakse eksperimentaaltöökoda konstruktorite loomingu katsetamiseks.

Tehnoloogiaosakond töötab välja ja juurutab ettevõtetes uusi tehnoloogilisi protsesse ja tooteliike. Tulevikus organiseeritakse vajalike eksperimentide läbiviimiseks osakonna juurde eksperimentaaltsehh kõigi vajalike tehnoloogiliste seadmetega.

Kõigi toiduainetetööstuse ees seisvate küsimuste lahendamise nõuab taiplikkust, teadmisi ja laia silmaringi. Büroo spetsialistid on külastanud peaaegu kõiki suuremaid Nõukogudemaad toiduainetetööstuse instituute ja ettevõtteid Moskvas, Leningradis, Riias, Kiievis, Krasnodaris, Vladivostokis ja mujal. Alles möödunud kuul käisid 20 inimest rahvusvahelisel toidu- ja pakkimasinate näitusel «Inprodmash» Moskvas.

On käidud välismaal — Soomes, Tšehhoslovakkias ja Poolas ja kavatakse organiseerida erialaseid ekskursioone Saksa DV-i ja Ungarisse.

Tänu intensiivsele enesetäiendamisele on büroo spetsialistidel suur autoriteet Eesti NSV Toiduainete Tööstuse Ministeeriumis tähtsamate küsimuste otsustamisel ja paljud meie ettepanekud on ellu viidud, sest nad paistavad välja oma ökonomisuse ja lahenduse kaasaegsuse poolest.

M. JOOSTI ja
J. MERILA



(Järg)

Meeldejärvaim oli päev, mille veetsime Sevani ääres. Sevan on 1400 km² suurune armeenlaste uhkus. Ja seda mitte asjata. Harva võib näha nii selge ja imeilusa värviga vett. Järve ääres ümbritsevad kõrgeid, lumiste tippudega mäed. Ilmastik öeldi olevat järve ääres väga tujukas. Kuna paar päeva varem oli samas sadanud lund, olime riitunud vastavalt temperatuurile. Sellest olid tingitud ainsad ebameeldivused järve ääres, sest ilm lausa hellitas meid. Oli väga-väga soe, selge ja päikesepaisteline. Hoidisime kannatlikult ninasid taeva poole, et viia Eestisse kaasa võimalikult palju varakevadist päikesepruuni. Tagajärjed olid kiired tulema ja koju jõudisime juba uue näonahaga. Järve ääres nägime ka huvitavaid armeenlaste rahvuslikke mängu, mida meile demonstreerisid meid saatvad noormehed. Meile tundusid need aga liiga temperamentsetena ning arvasime, et mängud võivad kaasa tuua eluohtlikke tagajärgi (mängudes kasutati nuge ja peksti üksteist rihmadega).

Unustamatu mulje jättis kaljust väljaraiutud Geghardi klooster. Paksude kivimüüridega ümbritsetud müstiliste ruumide akustika on suurepärane. Ei jätanud ka meie võimalust kasutamata ja lasime kõlada «Ave Maria» ja «Vere languoresel».

Harjusime ära mineraalvee, valge leiva ja rahvustoitide lülja-kebab ja šašlõkiga.

Laulsime Jerevanis «Elagu» oma sünnipäevale. Meid rõõmustas ka sündmus kodulinna. Nimelt sellel päeval, kui meie laulsime Moskvas, kaitses Tallinnas oma väitekirja keemikust II alt Uuve Kirso. Järg-

misel päeval oli ta aga juba Moskvas. Kogu koori õnnesoovi ja «Elagu» võttis värske keemika kandidaat vastu Jerevanis.

Aprillikuu sai läbi. 1. mail kuum päike kõrvetas meid Jerevanis maidemonstratsioonil. Arutasime üldist tähelepanu oma valgete teklite ja korraliku kolonniga.



Katolikoosi residents Etsmiadzinis

2. mail algas tagasisõit — paaril inimesel lennukiga läbi Moskva, neljal lennukiga läbi Harkovi ja Riia, ülejäänutel aga rongiga Jerevan—Moskva—Tallinn. Ja veelkord saime tunda moskvalaste hoolitsust. Juba Tuula jaamas oldi meil suure lillekimbuga vastas. Moskvas ootas meid aga terve koor. Kaks ja pool tundi, mille veetsime koos, läks kuni linnulennul. Kui rong hakkas liikuma, oli nii kahju üksteisest lahkuda, et kaks noormeest ei pidanud vastu ja saatsid meid kuni Kalinini linnani.

Ja lõpuks 5. mai. Tallinnas oli külm, tuuline ja niiske. Armas kodulinna oli ebasõbralik. Ääretult sooja tunde töid aga süda-

messe armsad sinilillekesed ja taas «Helju, hella tuulekene». Sedakorda juba meie «sugulastel» — TPI Akadeemiliselt Meeskoorilt. Olime koju jõudnud. Kokkuvõttes läks reis korda ja pakkus palju huvitavat ja meeldejäädavat. Tutvusime karmi, kivise ja veevaese Armeeniaga ja mis peamine — väga südamliku, külalislahke ja andeka armeenia rahvaga. Jäi maha palju uusi sõpru, märkmikku aadresse ja telefoninumbreid ning südamesse lootused uuteks kohtumisteks.

Mõningaid andmeid Armeenias kohta

* Pindala 27,800 km², elanike arv 2,2 miljonit.

* Armeenia on veevaene maa, seal on ainult üks järv ja üks jõgi.

* Haridustase on üks kõrgemaid maailmas. Iga 10 000 elaniku kohta on 180 üliõpilast (Eestis 161). Võrreldes rahvaarvuga on Armeenias kõige rohkem teaduste doktorid ja kandidaate (liiduvabariikide arvestuses).

* Seoses Eestiga:

1. Tartu Ülikoolis õppis kirjanik Hatsatur Abovjan.
2. Tallinna Riikliku Kon-



Kevad on õite ja unelmate aeg

HEIMAR LENK

ASPIRANTIDE TÖÖMILT

Mis on Teie dissertatsioonitöö teemaks, kaugõppe aspirant KALJU OJASTE?

«Baltimaade lubjakivide ja amorfse räni sisaldusega vulkaaniliste kivimite kasutamise võimalusi põlevkivituhk-portlandtsement-betoonides.»

Mis tingis niisuguse omapärase teema valiku?

Teema valiku dikteeris elu ise. Asi seisab nimelt selles, et betoonide pikaajalise hindamisega on viimastel aastakümnetel hakatud suuremat tähelepanu omistama tsemendis sisalduvate leeliste ja betooni täitematerjalis esineva amorfse räni vastastikusest mõjutusest tingitud korrosioonile. Nimetatud korrosiooni protsessis tekivad betoonis uued ühendid, mis niiskes keskkonnas imevad vett, suurenevad oma mahult ja põhjustavad betooni ülemäärase paisumise, millega võivad kaasneda purunemispraad, mis viivad betooni tugevuse alanemisele. Samas peab märkima, et reaktsioonid kulgevad suhteliselt aeglaselt ja võivad ilmnedas alles mõne aasta möödumisel. Ameerika Ühendriikides on esinenud näiteks sillasammaste, mitme-

TEISTES KÕRGEMATES OPPEASUTUSTES

Habarovski Pedagoogilises Instituudis toimus kõrgemate koolide vaheline teaduslik konverents Nõukogude Kaug-Ida ajaloo teemadel. Töötasid Kodusõja ajaloo, Kaug-Ida rahvaste sotsiaal-majandusliku ja kultuurilise arengu ja teised sektiioonid. Elava arutelu osaliseks sai professor A. I. Krušanini ettekanne kolmeköitelise teadusliku töö «Nõukogude Kaug-Ida ajalugu» väljaandmise küsimustes.

Valmis Kaasani Pedagoogilise Instituudi füüsikateaduskonna uus neljakorruselise hoone. Seal leidub ruumi 100 üliõpilasele. Uues hoones sai ajakohased ruumid ka rida laboratooriume.

servatooriumi on lõpetanud helilooja Boris Parsadanjan.

3. Jerevanis on kohvikud «Tallinn» ja «Estonia» ning kauplus «Tallinn».

4. Kõigis toiduainetekauplustes Jerevanis on kondiitritoodete vabriku «Kalev» toodangu uputus.

Autorid Helvi UIBOPUU ja Riina PEHME.

Katkendid Leini VIRU-NURME valmivast «poemist».

te tööstushoonete ja tammide purunemisi 5—10 aasta pärast nende ehitamise lõpetamisest. Seda probleemi tuleb uurida ka põlevkivituhk-portlandtsemendi kasutamisel. Teatavasti on põlevkivituhk-portlandtsement välja töötatud Tallinna Polütehnilise Instituudi ehitusmaterjalide teadusliku uurimise laboratooriumis tehnikakandidaadi dotsent Verner Kikase juhtimisel. Teda saadakse 75—80% portlandtsemendi klinkri ja 20—25% põlevkivi lendtuha peenima fraktsiooni koosjahvatamisel. Viimane pole muud kui soojuselektrijaamades katelde kolletes tolmpõlevkivi põletamisel tekkinud tuha peenim osa, mis heitgaasidega ära kantakse ja elektrifiltrites kinni püütakse. Põlevkivituhk-portlandtsement on tavalise portlandtsemendiga võrreldes odavam, kuid märksa paremate omadustega. Et tsemenditehase «Punane Kunda» klinker ja lisatav põlevkivi lendtuha peenim fraktsioon on kõrge leeliste sisaldusega, tuleb põlevkivituhk-portlandtsemendi kasutamisel eelnimetatud korrosiooni ohule erilist tähelepanu osutada. Et oht sõltub oluliselt ka täitematerjalidest, võtsime esmajoones vaatluse alla Baltimaades leiduvad lubjakivid ja dolomiidid. Seoses põlevkivituhk-portlandtsemendi tootmise suurendamisega lähema paari aasta jooksul ja väljaveo võimalustega teistesse liiduvabariikidesse tuli vaatluse alla võtta ka rida vulkaanilise päritoluga kivimeid, mis on levinud paljudes NSV Liidu piirkondades.

Millised on uurimistöö tulemused?

Kuna katsetega alustasime juba 1963. aastal, siis on tööpoolest aeg rääkida ka tulemustest. Üldjoontes on need igati perspektiivikad. Ilmnes, et lubjakivide ja dolomiitide kasutamisel korrosiooniohtu ei esine. Vulkanilise kivimite kasutamine täitematerjalina võib «Punase Kunda» portlandtsemendi puhul anda aga küllalt suure paisumise, mis viib paratamatult purunemispärgude tekkimiseni betoonis. Vastupidi: põlevkivituhk-portlandtsemendid vähendavad ja stabiliseerivad tänu reale koostiselementidele paisumisprotsesse niivõrd, et purunemiseni viivad deformatsioone ei esine. See avab odavale ja kvaliteetsele põlevkivituhk-portlandtsemendile «roheline tee» kõigisse Nõukogudema piirkondadesse.

KAITSTAKSE DIPLOMIPROJEKTE JA -TÖID

23. juunil kell 9 aud. A₁-VII:

Dina KOMAROVA — «Tehisnaha tootmise tehnikatootmis-koondise «Flora» süsteemis»,
Selma PUKK — «Oõnsa pak-
ketaara tootmise osakond toot-
miskoondise «Flora» juurde»,
Anna KAVUNENKO — «Epok-
süüdvaigu tootmise tehnikatoot-
miskoondise «Flora» juurde»,
Diana ZINOVJEVA — «Soo-
jushelisolatsioon-linoleumi toot-
mise tehnikatootmiskoondise
4 miljonit m² linoleumi aastast»,

Irada LANEJEVA — «Tehase
«Estoplast» termoreaktiivsete
plastmasside töötlemise Rapla
tehnikatootmiskoondise juurde»,

Boris ISMAMBETOV — «Puit-
laastplaadide tootmise tehnikatoot-
miskoondise juurde»,
Jelena SOLOVJOVA — «Polü-
etüleenkile tootmise ja trükkim-
ise osakond vabrikus «Salvo»
süsteemis»,

Valentina STRAŠKO — «Kap-
rooni tootmise tehnikatootmis-
koondise juurde»,
Elna TEDER — «Vaigu «DFK»
tootmise tehnikatootmiskoondise
juurde»,

Valeri FOMIN — «Termoplasti-
de töötlemise tehnikatootmis-
koondise juurde»,
Tiit REIMANN — «Vabriku
«Salvo» termoreaktiivsete plast-
masside tootmistehnoloogia täius-
tamise projekt»,

24. juunil kell 9 aud. A₁-IX:

Tatjana GAIKOVITS — «Ami-
noformaldehüüdvaikude baasil
saadava parketilaki sünteesi
uurimine»,

Elle EERO — «Aseri Keraami-
katehase plastmasstootmise osa-
konna rekonstrueerimine»,

Olne KALJUMÄE — «Termo-
plastiliste plastmasside töötlemise
tehnikatootmiskoondise juurde»,
Vilma PÄEVA — «Tehnikatoot-
miskoondise juurde»,

Helga ORAV — «Uttevete fe-
noolide destillatsioonitsehnikatoot-
miskoondise juurde»,
Rimma FOMINA — «V. I. Le-
nini nim. Kohtla-Järve PTK
karbamiidvaigu tehnikatootmis-
koondise rekonstrueerimisprojekt»,

Zinaida NÕOMAA — «Polü-
kristallilisest ränist plaatide val-
mistamise tehnoloogia uurimine»,
Elviira RUMJANTSEVA —
«Pooljuhtaparaatide konstruk-
tsioonelementide korrosioonikaitse
katete uurimine»,

Vassili KLJUJKO — «Maardu
Keemikombinaadi tehnikatootmis-
koondise rekonstrueerimine»,

22. juunil kell 9
Kohtu t. 4 aud. VI
kaugõppeteaduskonna raamatu-
pidamise eriala diplomandid:

Margarete Arst — «Arvestuse
mehhaniseerimise variantide ma-
janduslikust efektiivsusest»,

Alma Eliste — «Raamatupida-
mise tsentraliseerimine Viljandi
Metsakombinaadis»,

Ellen Kivisäk — «Võhma Liha-
ja Konservikombinaat üleminekul
uuele planeerimise ja majandus-
liku stimuleerimise korrale»,

Ada Pender — «Käibevahendi-
te kasutamise tõhusus Naha- ja
Jalatsite tootmiskoondises «Kom-
munaar»»,

Veera TJUKINA — «Vabariigi
masinaaruutuseseadmete töö ana-
lüüs»,

23. juunil kell 9
Kohtu t. 4 aud. VI oma
diplomitöid järgmised majandus-
teaduskonna raamatupidamise
eriala lõpetajad:

Eva Hendrikson — «Teenindus-
se juhtimiseks vajaliku informatsio-
oni analüüs teeninduskombinaadis
«Edu»»,

Rein Härmasoo — «Tootmiskulude
arvestus ja analüüs ettevõttes»,

Luule Jeenas — «Tartu Apa-
raaditehase Tehase finantsilise
tegevuse analüüs (1964—1966)»,

Liisa Jõesaar — «Tootmiskulude
arvestuse täiustamise võimalustest
Tartu Aparaditehases»,

Mare Kabrits — «Kohvikute
«Tallinn» ja «Moskva» majandus-
liku tegevuse võrdlev analüüs
(1964—1966)»,

Tiia Nairismägi — «Väljavõtte-
lise vaatluse kasutamise võimalusi
informatsiooni täiendamiseks
teeninduskombinaadis «Harju»»,

Siim Raid — «Tööstustoodangu
realiseerimise, kasumi ja rentaa-
bluse arvestus «Järvakandi Tehas-
tes»»,

Alli Saar — «Käibevahendite
normeerimine Võru Metsakombinaadis»,

Lembit Zernant — «Raamatupida-
misalase töö korraldus Tar-

tu Riiklikus Ülikoolis ja selle
parandamise võimalusi».

Elna Tamn — «Tootmiskulude
arvestus ja analüüs vabrikus
«Salvo» plastmasstootete tehnikatoot-
miskoondises (1964—1966)»,

Mare Tammeoks — «Tootmiskulude
analüüs Tallinna Leiva-
kombinaadis (1963—1966)»,

24. juunil kell 9 Kohtu t. 4
aud. VI
õhtuse teaduskonna raamatu-
pidamise eriala diplomandid:

Helgi Kurgpõld — «Paekivitoot-
ete Tehase rahandusliku tegevuse
analüüs»,

Heljo Kõrbe — «Individuaal-
õmblusvabriku «Lembitu» toot-
dangu omahinna analüüs»,

Hilja Kõrbe — «Individuaal-
õmblusvabriku «Lembitu» rahandus-
liku tegevuse analüüs»,

Hedi Liit — «Tallinna Masina-
tehase majanduslike näitajate
dünaamika analüüs aastatel
1965—1966»,

Laine Palmberg — «Materjalide
arvestuse reorganiseerimise
võimalusi tehases «Volta»»,

Silvi Palmiste — «Käibevahendi-
te kasutamise analüüs vabrikus
«Tekstiil»»,

Ene Pikand — «Tootmisfondide
kasutamise analüüs Tallinna
Elavhõbealadite Tehases»,

Iona Prooses — «Eesti NSV
Küberneetika Instituudi palga-
arvestuse reorganiseerimise ra-
halduslik analüüs»,

Saimi Roo — «Isemajandamise
süvendamise teid H. Põõgetman-
ni nimelises Tehases»,

Lilja Zõbina — «Toodangu
omahinna analüüs vabrikus
«Tekstiil»»,

Endel Vasarik — «Tsemendite-
hase «Punane Kunda» majandus-
like näitajate dünaamika ana-
lüüs aastatel 1964—1966»,

Kalju Vällmäe — «Tallinna,
Tartu ja Võhma Lihakombinaadi
võrdlev majanduslik analüüs»,

! TULE TÖÖLE, TUDENG

TALLINNA PIIMATOODETE KOMBINAAT

vajab alaliselt ja suvehooajaks
piimasaaduste väljaveole LAA-
DIJAJID-EKSPEDITOREID töö-
tasuga 150 rubla kuus (viietähe-
vane tööajal, töö kestvus kella
5 kuni 13) ja LAADIJAJID-
EKSPEDITOREID (neljatunni-
lisse õhtusesse vahetusse, töö
kestvus kella 15—19), töötasuga
50 rubla kuus.

Pöörduda kombinaadi kaadrite
osakonna poole Pärnu mnt. 139-E
— telef. 551-67.

Keila Metskond vajab tööjõu-
du (umbes 10 inimest) ehitustöö-
dele Klooga randa. Tasu tükitöö
alusel (teenimisvõimalused kuni
150 rubla kuus).

Informatsiooni saamiseks pa-
lume pöörduda ELKNÜ TPI
komiteesse või Keila Metskonda,
Aia t. 33.

ÜLIÕPILASED VÕITLEVAD

Protestiks oma kolme demo-
kraatlikku ametühingusse kuu-
lunud kaaslase areteerimise vastu
korraldasid Madrildi ülikooli
üliõpilased mitingut. Sellest võt-
tis osa ligi 1500 inimest. Pärast
mitingut tungisid üliõpilased
ühe dekaani kabinetti, purustasid
selle aknad, keerasid mööbli
ümber ja trampisid jalgadega
seinalt maharebitud kindral
Franco pildil.

Ülikooli kõrval tänaval toimus
üliõpilaste demonstratsioon, kus
põletati ära Franco portree.
Üliõpilaste vastu saadeti jalgsi
ja ratsahobustel sadu politsei-
nikke, kes peksid meelevalda-
dajaid kumminuiadega. Üliõpila-
sed vastasid politseinikele kivi-
rahega.

Kompleksvõistluse parimad

Sügisel alanud kompleksvõist-
lus on lõppenud. Omavahel proo-
visid jõudu 127 õpperühma.

Pingelisest heitlusest väljus
võitjana 783 punktiga õpperühm
EE-102 (spordiorganisatsioon A.
Sillaots).

Ainult ühe punktiga edestas
TE-61 (spordiorganisatsioon A. Puhm) õp-
perühma KA-61 (spordiorganisatsioon J.
Laanep). Punkte koguti vastavalt
759 ja 758.

Teisi tulemusi:

- MM-21 732 punkti, spordiorganisatsioon H. Vilms
- MP-81 695 punkti, spordiorganisatsioon A. Talkop
- ED-61 672 punkti, spordiorganisatsioon J. Linnamägi
- AA-41 669 punkti, spordiorganisatsioon R. Meler
- ET-61 628 punkti, spordiorganisatsioon J. Iher

- LM-61 528 punkti, spordiorganisatsioon M. Kipper
- AV-41 510 punkti, spordiorganisatsioon T. Randmäe

Naistest võitis ülekaalukalt
KU-81 (spordiorganisatsioon E. Vellend).
Rühm kogus 788 punkti. Järgne-
sid:

- KU-41 686 punkti, spordiorganisatsioon H. Laan
- KU-61 588 punkti, spordiorganisatsioon A. Mikkov
- TE-41 484 punkti, spordiorganisatsioon O. Laats

Kokkuvõttes on tehtud ka
sektsoonide konkursid. Võitis
korvpallisektsioon, teiseks jäi
matkaklubi ja kolmandaks võim-
lemissektsioon.

Pidage meeles! Sügisel algab
uus kompleksvõistlus. Rändau-
hinnad ootavad uusi peremehi.

H. OJA

Matkarahva radadelt



- Kehalise kasvatuse kateeder 0,13 punkti
- Põlevikivi sünteesi problemlaboratoorium 0,13 punkti
- Automaatika kateeder 0,06 punkti
- Füüsika kateeder 0,03 punkti

INDIVIDUAALNE PAREMUSJÄRJESTUS:

- Vitü Rebane KÜ-61 35 p.
- Harry Kleimert LM-101 34 p.
- Mall Väljan KP-81 33 p.
- Aleksander Kikk LM-61 29 p.
- Jaak Arro KK-61 20 p.
- Mart Kipper LM-61 19 p.
- Malle Elvet TR-21 15 p.
- Kalle Süld AO-101 15 p.
- Peeter Raal LM-61 13 p.
- Ants Kabral LM-101 12 p.
- Epp Muru TI-21 11 p.
- Mall Vanaselja TI-21 11 p.
- Avo Reimann ET-61 10 p.
- Enn Sell LT-61 10 p.
- Lembit Tiik ET-61 10 p.
- Rein Laurimaa LM-61 9 p.
- Raivo Möldre LT-61 8 p.
- Kalle Moor LM-61 8 p.
- Harald Tehver LM-61 8 p.
- Helle Toome TR-41 8 p.
- Tiit Vinkel LT-81 8 p.

KOHTUNIKEKOGU



Võistluspinge on tugev
LEMBIT SOLOM

TÄHELEPANU, KOMSORG!

Liikmemaksud tuleb tasuda
jooksva kuu 20. kuupäevaks.
Suvekuude (juuni, juuli, august)
maksud tuleb ette koguda ja tuua
komsomollikomitee arvestussekto-
risesse (Kalinini tn. 101 tuba 30)
kõige hiljemalt 20. juuniks.
ELKNÜ TPI Komitee.

Vastutav toimetaja V. KALPUS

Орган парткома, ректората, комитетта ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института, газета «Таллинский политехник».
Hind 2 kop.
Trükikoda «Ühiselu», Tallinn,
Pikk tn. 40/42.
MB-06023

Tellimise nr. 1750



Ka tema võttis osa meie spordipäevast.

HEIMAR LENK